

Editar amb qualitat

Les editorials de tot el món estan perdent la independència al mercat i, una rere l'altra, cauen en mans d'empreses que només busquen la màxima rendibilitat de les seves inversions, opina André Schiffrin • Xavier Filella

Assaig

El control de la paraula

André Schiffrin

Traducció de Josep Tarragona
Pagès Editors i Anagrama
Lleida i Barcelona, 2006

El 1999 André Schiffrin, que durant anys va estar al capdavant de la prestigiosa editorial Pantheon Books, examinava a *L'edició sense editors* (Destino) la creixent concentració editorial que s'estava produint als països anglosaxons. Res feia pensar llavors que un procés semblant havia de produir-se també a Europa, i encara menys a França, que, per la potència de les firmes independents, semblava un model per a la resta del món.

Poc temps després d'aquell assaig, però, s'han produït una sèrie de canvis que han modificat substancialment el panorama editorial europeu i, en particular, tal com Schiffrin descriu a bastament a *El control de la paraula*, l'estructura del sector editorial francès. L'autor explora els successius canvis que, arran de la caiguda del grup Vivendi, han alterat l'edició a França, de manera que el segon i el tercer

L'editor i assagista nord-americà André Schiffrin. FRANCESC MELCION

L'autor explora els successius canvis que han alterat l'edició a França

tualment està majoritàriament en mans de fabricants d'armament. Les seves estretes relacions amb el govern, adverteix l'assagista, creen una poderosa xarxa de relacions bilaterals i de lligams mutus que fan desconfiar sobre la seva equanimitat i independència. L'autor examina també altres exemples que, fora de França, reafirmen l'actual tendència de concentració del món editorial, que, d'altra banda, a tot arreu té com a únic criteri aconseguir la màxima rendibilitat de les inversions.

Aquests canvis, explica finalment Schiffrin, menen cap a un carrer sense sortida, que generalment s'acompanya per una sorprenent absència de debat. No obstant això, l'obra, que recorda la implicació de De Gaulle en la creació de *Le Monde*, aporta un seguit de propostes que pretenen renovar un sector en el qual no hi ha cap motiu perquè la inversió estigui reservada a entitats privades que busquen el màxim benefici. La creació de fundacions sense ànim de lucre i lliures de qualsevol pressió governamental podria ser, conclou André Schiffrin, un camí per sostenir projectes que mantinguin la qualitat editorial.

grup més importants han acabat en mans de fons d'inversió, i la prestigiosa Éditions du Seuil ha perdut la seva independència.

L'obra revisa igualment la concomitant transformació que ha afectat la premsa francesa, que ac-

La novena vida

Narrativa

Les vides de Louis Drax

Liz Jensen

Traducció de Ferran Ràfols
Empúries. Barcelona, 2006

Joan Agut

“No sóc la majoria de nens. Sóc en Louis Drax. Em passen coses que no haurien de passar, com anar de pic-

nic i ofegar-me”. Amb aquest començament sorprenent arrenca la novel·la de Liz Jensen, una obra insòlita entre surrealista i realista.

La novel·la explica la història de Louis Drax, un nen de 9 anys que sempre ha estat propens als accidents. En una excursió amb els seus pares cau en un gorg i s'ofega. Quan fa unes hores que l'han donat per mort, Louis Drax torna a la vida, però ho fa sumit en un

coma profund. I aquí comença la seva novena vida, que, en part, es desenvolupa en les profunditats del seu ésser.

¿Va ser realment fortuït l'accident d'en Louis? Quin paper hi van jugar els seus pares? Per què ha desaparegut el seu progenitor? El lector d'aquesta fascinant novel·la anirà trobant les respostes a totes aquestes preguntes. El doctor Pascal Dannachet, especialista en

pacients en coma, veurà la seva vida transformada a causa de la relació amb Louis i la seva enigmàtica mare. Com en una novel·la d'intriga, a poc a poc, pas a pas, anirem descobrint la trama d'una tragèdia en què l'amor, l'odi i el sentiment de culpa tenen un paper principal.

Liz Jensen és una escriptora anglesa fins avui desconeguda a les nostres latituds. Ha publicat *The*

Paper Eater, *Ark Baby*, *War Crimes for de Home* i la novel·la que ressenyem. Si l'haguéssim de jutjar per la seva darrera entrega, hauríem de convenir que Liz Jensen té categoria literària per sumar-se a la plèiade d'escriptors actuals anglesos com ara Martin Amis, Jonathan Coe, Kazuo Ishiguro, Anif Kureishi i Ian McEwan.

Les vides de Louis Drax és una novel·la excel·lent,

amb una trama complexa i una estructura narrativa molt ben travada. L'obra té tots els elements d'un thriller sense ser-ho realment, perquè el llibre s'endinsa en els replècs de l'ànima humana i tota la seva complexitat. En definitiva, l'obra de Liz Jensen és una novel·la perfectament recomanable, que agradarà als amants de la bona literatura. Seria una llàstima que passés desapercebuda.